

Prohászka Ottokár: Zsidókérdés Magyarországon

Napjainkban bizonyos körök előszeretettel hangoztatják, hogy a keresztény nemzeti irány, a jobboldali politika jelszavai és célkitűzései idegenből importált eszmék, amelyek távol állanak a magyar nép gondolkozásától és lelki alkatától. Politikai harcainkban nagyobb hamisítással és

ferdítéssel talán sohasem találkoztunk. Érdemes egy pillanatra visszalapoznunk a keresztény és nemzeti jelszavakkal megindult ellenforradalom megnyilatkozásaiba, hogy ennek az irányzatos ferdítésnek valótlanságáról meggyőződjünk. Ugyanazok a jelszavak, ugyanazok a célkitűzések, amelyekkel a jobboldali magyar politikában találkozunk, már akkor is ott izzottak a problémák fókuszában s ha szerencsésebb körülmények között, nem egy ellenséges Európában és nem elsőnek lépünk fel ezekkel, — talán eredményük is más lett volna.

A magyar ellenforradalom szellemi megnyilatkozásainak egyik érdekes dokumentuma Prohászka Ottokárnak alábbi tanulmánya, amely 1920-ban jelent meg, csak német nyelven, a hamburgi Hammer-Schläge sorozatban. A magyar katolikus renaissance nagy megindítója ebben a füzetében a magyarországi zsidókérdés lényegét ismerteti, s miközben azt bizonyítja, hogy a zsidókérdés megoldása a magyar faj iránti szeretetből folyó kötelesség, egyben a zsidó faji problémát világviszonylatban is bemutatja.

Mindazzal, amit Prohászka Ottokár ebben a tanulmányában elmond, összegyűjtött munkáiban nem egy helyen találkozunk. De a zsidókérdésben elfoglalt álláspontja ilyen hévvel talán egyik tanulmányában sem nyilatkozik meg. Egymagában ez a körülmény is indokolja, hogy a közönség körében csupán néhány példányban forgó tanulmányt a magyarság számára is hozzáférhetővé tegyük. De mindezen túl ez a tanulmány nagyszerű bizonyítéka annak is, hogy a zsidókérdés fölvetése nem idegen eszmék gyatra másolása, hanem történelmi gyökerei vannak, amelyek visszanyúlnak a magyar múlt legválságosabb napjaiba, amikor, mint Prohászka mondja, a magyarországi liberalizmus leszámolásával együtt a zsidókérdés megoldását is „Európában elsőnek” követeltük.

*

A zsidókérdés Magyarországon egy olyan probléma, amely mélyen belevág az ország nemzeti életébe. A középosztály rendkívüli gyorsan végbemenő elzsidósodásáról, további következményeiben pedig az ország elnemzetietlenedéséről van szó.

Az ország a zsidók „recepció”-jára (törvényes egyenjogúsítására) 1848-ban nem készült fel; a kötött viszonyok, amelyek addig az akkori magyar társadalomnak biztonságot és védelmet nyújtották, máról-holnapra megszűntek és az országot valósággal kiszolgáltatták egy értelmes és furfangos faj hódítási szenvedélyének. A gazdasági liberalizmus — amelynek a népi erők megóvása és a termelés megfelelő megszervezése iránt semmi érzéke sem volt — az ország minden polgárának egyenlő jogokat adott, tehát a régi erkölcsökben és becsületességben felnőtt népnek ugyanazt, mint az uzsorás és mindig kijátszásra törekvő idegen népelemnek. Ennek a szembeállításnak helyességét senki — még a legkifogástalanabb zsidó — sem vonhatja kétségbe, ha belehelyezkedik a XIX. század ötvenes és hatvanas éveinek eszmevilágába.

Az Ausztriával történt kiegyezés után (1867.) Magyarországon a zsidóság bámulatos módon előre tört.

Kereskedelmet és ipart akartak teremteni, szükség volt a bőségesen jövedelmező bevételi forrásokra: honnan vegyék azonban ehhez az erőt és az eszközöket? A zsidóság felajánlotta:

hogy a magyar kultúrállamnak hóna alá nyúl, — a liberalizmus tehát a zsidók üzleti rátermettségére támaszkodott.

A zsidók lettek a modern magyar állam kultúrelemei. A számuk napról-napra növekedett, folytonosan új és új lengyelzsidó csoportok húzódtak át a Kárpátokon és szinte észrevétlenül megszállták az országot; szétszóródtak minden helységbe és befészkelték magukat mint szatócsok, rongyszedők és kocsmárosok. Zavartalanul nyerészkedtek és uzsoráskodtak. Meggazdagodva, behúzódtak a városokba, itt lassan a kezükbe kerítették az egész kereskedelmet és banküzletet és építettek egy várost, amely szemre szép volt, de léha és egészen zsidó; e városnak a neve: Budapest. Vagy inkább „Judapest". Itt minden legalább 20 százalékig a zsidóké. Íme, ez a magyar főváros: tulajdonképpen egy kulturális vízfej egy kiaszott testen és ezen enyhe eszközökkel vagy egy kézlegyintéssel változtatni többé nem lehet.

*

Az utolsó 30 esztendőben a zsidóság az értelmiségi pályákra is rávetette magát és ijesztő számban szállította az orvosokat, az ügyvédeket. Kialakult egy bizonyos fajta zsidó arisztokrácia is, amelyik megvette a nagybirtokokat, palotákban lakott, hatalmas birtokokat bérelt, annyira, hogy a zsidók kezén levő földbirtok, beszámítva a bérelt birtokokat is, jóval nagyobb részét alkotja az országnak, mint a zsidók által oly előszeretettel ócsárolt nemesség és holtkéz földbirtoka együttvéve. Lassan a középosztály elzsidósodása is megindult, annál is inkább, mivel a zsidók a kereskedelemben és az értelmiségi életpályákon jól megálltak a helyüket nemcsak azért, mert ravaszabbak, agyafúrtabbak voltak és erkölcsi meggondolások is kevésbé befolyásolták őket, hanem, mert találékonyabbak és mozgékonyabbak voltak, mint a becsületes és gazdasági dolgokban nehézkes magyarok.

Az utóbbit nem szabad szem elől tévesztenünk, mert kétségtelen, hogy a zsidóság magyarországi győzelmes hadjáratát nem kizárólag kizsákmányoló és kiuzsorázó képességének köszönhette. Az uzsorás szellem mindenesetre döntő jelentőségű volt. A lengyel zsidóság a gazdaságilag tapasztalatlan és könnyen kijátszható parasztságban kizsákmányolási tevékenysége számára megfelelő áldozatra talált. Az előző évszázad 60-as és 70-es éveiben a zsidó uzsora — mint parlagon a gaz — hihetetlen mértékben elterjedt, a zsidók számára aranyat és birtokot érlelve. A zsidó könnyűszerrel túljárt a paraszt eszén s azt lépésről-lépésre haladva, kifosztotta. Valamennyi társadalmi osztály eladósodását hatékonyan elősegítette, minden falunak megvolt a maga házi zsidaja, aki szükség esetén pénzt folyósított, hogy azután a végén a tulajdonos házát és földjét is elvegye.

A doktrinér liberalizmus ilyen módon az egész országot könnyelműen a zsidók kezére játszotta.

A liberalizmus nem habozott, hanem az emberszeretet pompás alapelvei: a szabadság, egyenlőség, testvériség, valamint az erők szabad érvényesülése értelmében cselekedett. Sütkéreztek az absztrakt ideológiák sugaraiban, — közben az ország tönkrement. Kormányaink mind liberális érzelműek voltak, mégis, mivel a zsidók uralkodtak az iparban és kereskedelemben és főleg ezekben lehetett kimutatni az ország gazdasági „előrehaladását" s mivel ezek javították a behozatal-kivitel rovatokat és az adóbevételi táblázatokat, tehát

behunyták szemüket és nem akarták észrevenni, hogy itt a nemzet létét fenyegető súlyos veszedelemről van szó. A sok költségbe kerülő, gyorsan „felvirágzó” modern államnak sok-sok pénzre volt szüksége, pénz pedig csak a zsidóknál volt. Jó hazafiak már idejében felismerték a fenyegető veszélyt, azonban az egyoldalúan képzett és a nagykapitalizmus kényszerzubbonyába bújtatott kormányoknál nem találtak meghallgatásra.

Az ország kulturális elzsidósodásának különösen egy körülmény kölcsönzött veszedelmes színezetet. Magyarországon a zsidóság nagyon gyorsan bejutott a középosztályba. Lengyelországban például egész más a helyzet; ott a zsidóság a lakosságnak egy egész alacsony rétegét alkotja, szegény, rongyokba burkolt, piszkos, vakbuzgó, mindenképpen elsatnyult, a lengyel társadalomban kifejezetten idegen test. Más a helyzet azonban Magyarországon. Nálunk a zsidókérdésnek éppen az a jellegzetessége, hogy a népesség minden rétege átitatódott zsidó elemmel s különösen nagy a zsidóság beütése a magyar középosztályba.

A zsidóság mindenütt elterpeszkedett, elfoglalta a vezető állásokat, uralkodott az irodalomban és kultúrában, meghódította a sajtót, amelynek hangját is megszabta, így jutott a zsidóság mindenütt irányító szerephez, az igazi magyarok pedig visszahúzódtak, mert számukra a vezető elem (a zsidóság) idegen és érthetetlen maradt. Igen, a valódi magyarok, különösen, ha keresztények is voltak, gyűlöltek, lebecsültek, vagy elnyomottak lettek. A zsidó írókat, művészeket, tudósokat az égig magasztalták, a zsidókat „zsenik”-ként csodálták, míg a keresztényeket, a magyarokat agyonhallgatták, megrágalmazták, vagy kigúnyolták. A zsidó szellem főképpen Budapest felett uralkodott, ahol a zsidóság biztonságban érezvén magát, leplezetlenül megmutatta a maga igazi, nemzetietlen, idegen, kihívó énjét.

Hogy itt a zsidóság olyan erős szellemi túlsúlyra juthatott, az részben talán a korszellemnek is tulajdonítható.

Az utolsó évtizedek gondolatvilágát kizárólag materiális eszmék hatották át.

A pénzszerzés, vagyonosság, gazdagság, a gazdasági gyarapodás és jól élni, ezek voltak a főcélok, amelyek mellett kihaltak a nemesebb érzések. A liberalizmus az utolsó mentsvárat, a hitet is megingatta, mivel a népnek a hitélete inkább csak külsőségekből állt, s arról nem lehetett szó, hogy a nemzeti öntudat a hittel erősödve, itt találjon biztos, szilárd menedéket. Így zsidósodott el nálunk az utolsó 50 évben a kereskedelem, az ipar, az irodalom, a sajtó, a középosztály és mindenekelőtt a főváros, Budapest.

*

A világháború még jobban elősegítette ezt a fejlődési folyamatot. A zsidó elem azzal, hogy fortéllyal, könyökléssel, megvesztegetéssel és hazugsággal kivonta magát a katonai szolgálat alól s azzal, hogy mindenütt meglapult, elbújt, elérte azt, hogy aránylag kevés áldozatot hozott és ép bőrrel úszta meg a világháborút. E miatt mérhetetlenül nagy volt az elkeseredés. Izraelnek azonban szerencséje volt, no meg ügyes is volt: forradalmat csinált és másodszor is ép bőrrel szabadult ki a bajból. Mi bizonyára szívesen vettük volna, ha a zsidó hősi halottakról szóló statisztika a zsidók hősiességét számszerűen is a világ elé tárja. Sajnos azonban a

keresztény tömegek veszteségeivel a zsidóságé össze sem hasonlítható. És ez a körülmény csak siettette Magyarország elzsidósodását, különösképpen pedig, amint azt mindig hangsúlyozni kívánom, a középosztály elzsidósodását.

A középosztályról van szó elsősorban, mert egészséges viszonyok között ott bontakozik ki a nemzeti szellem, a nemzeti öntudat és a nemzeti kultúra — de ott is hal el, mert ha a középosztály megbetegszik, vele pusztul minden szellem és erő, amely a nemzeti eszmét kifejlésre bírhatná. Magyarországon a középosztály a nagy nemzeti hanyatlás romhalmaza és egyúttal ennek a rétegnek szétbomlása adja fokmérőjét is a zsidók kisajátító és birtokszerző tevékenységének. Az alsóbb népet — a tótokat és ruténeket kivéve, — az utolsó években a zsidóság már kevésbé zsákmányolta és rabolta ki. A Felvidéken és főleg a rutének között azonban még ma is szörnyűségesek és felháborítóak az állapotok. A magyar kormány egyetlenegyszer megemberelte magát és kísérletet tett a kizsákmányolt ruténség megmentésére. Elképzelhető, hogy mit szenvedhettek a rutének, micsoda véres zsarolás folyhatott ott, ha egy liberális és egészen zsidó nyomás alatt álló kormány is közbelépésre szánta el magát. Izrael szenvedéseinek történetében nincs olyan borzalom és véres kegyetlenség, amely ezt a kizsákmányolást felülmúlná. A szegény nép mindenkitől, még elöljáróitól is elhagyatva, Judás-pénzért kiszolgáltatva, kínzóinak kegyetlenkedéseitől lassan egészen elállatiasodott. Ha a próféták harcoltak a régi Izrael mammonimádata és uzsorás ösztönei ellen, úgy most haragjuk minden villámát Magyarország kiszipolyozóira szórnák. Sajnos, az agyonnyomorgatott nép ettől a borzalmas kiuzsorázástól nem tudott szabadulni, mert a már említett mentési kísérlet a vezető kormánybiztos rejtélyes módon való meggyilkolásával, vagy mondjuk úgy, hogy titokzatos elhaltával kátyúba jutott. Jellemző tünet!

*

Hogyan is áll a dolog már most az asszimilációval és a vérkeveredéssel, eltüntetheti-e a világból a fajidegen zsidóságnak a magyarsággal való keveredése az antropológiái ellentétet és idegenséget? Ez olyan kérdés, amely Magyarország elzsidósodásának folyamatát különösképpen jellemzi, éppen ezért behatóan meg kell vizsgálni. Azt mondhatjuk, hogy a tanult zsidóság egy részénél megállapítható bizonyos fokú alkalmazkodás a magyar viszonyokhoz, ugyanakkor azonban rá kell mutatnunk arra, hogy különösen az utóbbi időben a kimondottan zsidó öntudat és a zsidó közösségi érzés nagyon is kifejlődőben van. Ennek megvannak ugyan az általános okai is, amelyek a cionista mozgalmat is megindították, nálunk azonban főleg a magyarság magatartására vezethető vissza. A magyarság lassan mégis csak felébredt, mert háttérbe szorítva érezte magát mindenütt, mert otthon akarta érezni magát saját hazájában és keresztény nemzeti szellemben akart cselekedni. A féktelen zsidóság fejbe kólintotta a magyarságot, ez meg is tántorodott, de még idejekorán észbekapott és felismerte a zsidóban az idegent.

Ez a felismerés megborzongatta a zsidóságot. Maga is beismerte, hogy ő idegen és mint ilyen, egy idegen államban nem lehet hangadó; hatalmi vágyainak korlátozására azonban nem tudta magát rászánni, még kevésbé a magyarsággal való összeolvadásra, vagy a kölcsönös megértésre. A zsidó idegen volt és idegen maradt és nem asszimilálódott. Magyarul beszélt, de zsidóul érzett. Magyarországon élt ugyan, de bennrekedt a zsidóságban. Közösséget alkotott a közösségen belül. A nemzeti máz, amellyel a zsidóság magát sürgősen bekente és amely csak

a nagy belső ellentmondások leplezésére szolgált, nem bizonyult tartósnak, hol itt, hol ott felrepedezett. Lépésről-lépésre bebizonyosodott a zsidóság nemzeti szempontból való megbízhatatlansága. Mindenütt ezt tapasztalhattuk. Így például az egészen elzsidósodott magyar szabadkőművességnél, amely valójában egy zsidó érdekképviseleti szerv volt, s amelyből a jobbérzésű magyar tagok, akiknek háta mögött folytatták a zsidó vezetők üzelmeiket, idővel ki is váltak.

A zsidóság kirívó előretörése a sajtóban és az irodalomban a zsidó faji öntudatot kétszeresen is felfokozta. Elsősorban azzal, hogy miután a zsidóság mindenütt zsidókat látott az első vonalban, úrrá lett rajta az a tévhit, hogy Magyarországon tehetség, szellem, zseni csak a zsidók között található. Ez természetesen a legkevésbé sem felel meg a valóságnak. Amikor pedig a zsidó túlsúly és fennhéjázás magyar részről időnként ellenhatást váltott ki, ez a zsidó öntudatot és közösségi érzést nemcsak, hogy nem csökkentette, hanem még felfokozta. Valahányszor a magyarság a zsidók túlkapásaival szemben itt vagy ott frontot alkotott és a zsidók szárnyait meg akarta nyirbálni, a zsidóság magába zárkózott és még inkább kiválasztott népnek érezte magát.

Ez a szakadás, ez a szembenállás tulajdonképpen egy jelentős lépés volt a zsidókérdés tisztázása felé, mert ráébredtünk annak a tudatára, hogy a zsidókérdésben lényegében faji kérdésről van szó — a zsidóság nem vallásfelekezet, hanem egy élesen meghatározott jellegzetes faj, vagy legalább is nemzetiség, amely szemben áll egy másikkal, az államfenntartó fajjal. Persze mindig lesznek, akik elszakadnak, akik egészen a magyar nemzethez csatlakodnak, akik tehát látszólag asszimilálódnak ugyan, végeredményben azonban a befogadó nép és a zsidó faj egymástól alapvetően elütő s az utóbbi mindig idegen test marad annak a vendéglátó népnek sajátos nemzeti életében, amelyben benne él; bár mindent együtt csinál a befogadó néppel, mégis mindazt magában hordja, ami által bármely pillanatban külsőleg is újra elszakadhat és felszabadulhat.

*

A zsidóságnak ez az idegen és a körülményekhez képest ellentétes lénye soha sem jutott élesebb formában kifejezésre, mint a két vigasztalan forradalomban, 1918 őszén és 1919 tavaszán, amelyek Magyarországot tönkre tették. Csupa zsidó tevékenykedett ezekben; zsidók, zsidók és mindig csak zsidók.

A zsidók mindenre kaphatók voltak a forradalom előtti és alatti években, ha az ősi hagyományoknak, a nemzeti fenntartó erőknek szétrombolásáról volt szó. Magyarországot leterítették az országot elárasztó idegen szörnyetegek, a tébolyodottak áradata zúdult az országra; és ezek az emberek mind magyarul beszéltek, de egészen zsidók voltak. A felébredt Magyarország megdöbbenve nézett erre a söpredékre, amely mindenre: gyilkosságra, iszonyatra és bűnre is képes volt, és csak most, saját sírja szélén jött rá, hogy milyen veszély fenyegeti azt a népet, amelyik egy másik, számára idegen népet befogad anélkül, hogy azt asszimilálni tudná s számára még a számban, hatalomban, befolyásban és vagyonban egyre gyarapodott; a magyar nép úgy látta, az a veszély fenyegeti, hogy saját országában kifosztott, megvetett és megfojtott lesz.

Lehet-e olyan ideális kötelezettség, vagy bármiféle hatalom, amely egy életképes népet arra kényszeríthetne, hogy egy benyomuló kisebbségnek magát megadja és türelmesen nézze, hogy mindazt, ami nemzeti és keresztény, lemossák vagy elnyomják? Nem, ez nem lehetséges, Magyarországnak joga van a maga nemzeti sajátosságainak hangsúlyozására és a saját országában élő idegenek terjeszkedésének feltartóztatására. Nem pogromokkal és erőszakosságokkal, hanem jogszerűen és a törvényhozás által meghatározandó utakon. Ez nemcsak joga, de kötelessége és ennek a kötelességnek teljesítésére eljött már az utolsó óra. Főiskoláinkon hemzsegnek a zsidó tanulók. A világháború vége felé már odáig fajult a helyzet, hogy a budapesti egyetem orvosi fakultásán már 95% volt a zsidó. Amíg a keresztény hazafias ifjúság kint volt a harctereken, a véres kézitusák elől lopva elosonó zsidók tanultak és elvették a kenyeret a hazatérők és a nyomorékek elől.

Magyarország nemzeti állam akar maradni. Erről azonban addig nem lehet szó, amíg a zsidó elem ilyen arcátlanul és tapintatlanul terjeszkedik. Vagy talán van valakinek bátorsága ezt a jogunkat elvitatni? Talán Amerika emel kifogást, amelyik a nem kívánatos bevándorlókat távol tartja magától? Vagy talán az az Anglia, amelyik a keleti zsidóság bevándorlását megakadályozza? Egyedül nekünk kell a mértéket nem ismerő idegenektől tönkremennünk? Liberális kormányaink eddig hallgattak és tétlenül nézték, hogy a zsidóság fortéllyal és ravaszsággal, de munkával és szorgalommal is, miként szárnyalja túl a keresztény magyar népet; mi most világgá kiáltjuk, hogy a korlátlanul növekvő zsidóságot nem bírjuk tovább elviselni és le akarjuk rázni a nyakunkról.

Az asszimiláció nem jöhet számításba. Az antanthatalmak a zsidóságot fajnak és nemzetiségnek ismerték el és az 1850 óta elzárt Palesztina kapuit is megnyitották. A zsidók most Mózes és a Próféták jövendöléseinek megfelelően, nemzeti államot alkothatnak. Azt a jogot is megadta az antant a zsidóknak, hogy az európai országokban mint nemzeti kisebbség önkormányzatot szerezzenek. Ezzel a zsidóságot népjogi szempontból is fajnak és nemzetnek nyilvánították s ezzel a liberális asszimilációs terveknek a jövőben be is fellegzett. Esek az események növelték a zsidó nemzeti öntudatot és a hívő zsidók most várakozástól eltelve nézik a dolgokat, várják mindazt, aminek el kell jönnie, hogy Mózes jövendölései beteljesedjenek. Most Izraelnek is megjött a bátorsága annak beismerésére, hogy faj, nép, nemzet — amely a maga saját útján jár és soha őszintén nem gondolt arra, hogy asszimilálódjék, hanem ellenkezőleg: a fokozatos, teljes kifejlődésre törekedett.

Mit kell tehát Magyarországnak cselekednie? Olyan sok a zsidója, hogy már a számuk is fenyegető veszélyt jelent a nemzeti keresztény világnézetre és a keresztény középosztályra. Asszimilációra gondolni sem lehet, ellenkezőleg a zsidó nemzeti öntudattal együtt növekszik a faji elidegenedés is. A középkorban volt egy német nemzeti római birodalom, az a kérdés, hogy a modem viszonyok között elképzelhető-e egy zsidó nemzeti magyar állam?

Ebben a kérdésben rejlik tulajdonképpen a magyarországi zsidó probléma lényege.

*

Bennünket a kérdés tárgyalásánál nem vezet sem gyűlölet, sem ellenszenv, tehát a zsidóság, a zsidó faj iránt sem, hanem egyedül a szeretet, amellyel a mi népünknek feltétlenül tartozunk.

Meggyőződésünk, hogy egyetlen zsidóállam se biztosítana olyan szabadságot és olyan érvényesülési lehetőséget a magyarságnak, mint aminőt mi a zsidóknak biztosítottunk. Nem kell ezen a téren nekünk is mértéket tartanunk és végre egyszer már a mi saját fennmaradásunkra is gondolnunk?

Azt kívánni tőlünk, hogy ne cselekedjünk, nagyon is sok volna és mi az ilyen kívánságnak, jöjjön az bármilyen oldalról, semmi esetre sem tehetünk eleget. Az ilyen kívánságokra azt feleljük: Franciaország a franciáké, Anglia az angoloké és ezek a népek nem engedik országukat elvenni, —- kiké legyen tehát Magyarország: vajon nem a magyaroké? Ennek az ország a miénknek kell lennie és mi sohasem fogjuk megengedni, hogy akár csellel, akár erőszakkal elrabolják tőlünk.

Magyarországon ma ez a meggyőződés uralkodik. Ez lett a kormányzó hatalom felfogása: ez az úgynevezett keresztény nemzeti kurzus. Nevezhetik antiszemitizmusnak vagy reakciónak, vagy akármi másnak. Jelszavakkal többet nem hagyjuk magunkat elámítani. Ha akarnak, hát megborzadhatnak és a liberalizmus nevében összecsaphatják kezüket, mi nem engedünk, hallani sem akarunk az elvesztett remények és törekvések iránti elnézésről. Mi nem akarunk többé arra a tehetetlen sivár liberalizmusra esküdni, amelyik megengedte, hogy egy népet házából és udvarából kitegyenek és saját országából elüldözzenek. Alapelvek és célkitűzések nem azért vannak, hogy általuk népek elpusztuljanak és tönkremenjenek. Nem liberalizmus ez, hanem rabszolgaságot jelentő rövidlátás; amikor Galícia és Lengyelország minden gettója Magyarországra torkollott és a néptől azt kívánták, hogy a nemzeti élet ilyen felfrissülésének örvendjen. Az ilyen liberalizmus hazaárulás és csak olyan korszakban lehet életképes, mikor üres jelszavak, hazugságok a mértékadók, amelyek természetesen már későn, a szomorú valóság által veszik el méltó büntetésüket. Az ilyen nyomasztó tévedéseken mi már — Európában elsőként — túl vagyunk és most megdöbbenve nézzük az ilyen hazug rendszer hatását hazánk és népünk süllyedésére.

Amíg a zsidóság fajközösséget alkot, amíg a saját útján jár, amíg, a lengyel zsidó a magyar zsidóhoz közelebb áll, mint a keresztény magyarhoz, addig nemzeti összeolvadásra gondolni sem lehet. Erről igyekezett felvilágosítani a közvéleményt Angliában lord Palmerston, amikor a következőket mondotta: „Ha egy angol zsidó Lisszabonban két kéregetővel találkozik, még pedig egy angol kereszténnyel, tehát egy angollal és egy portugál zsidóval, tehát egy idegen országbelivel, úgy egész biztosan a portugál zsidót és nem az angol keresztényt fogja segíteni”.

Ezzel a példával a probléma nemzetközi vonatkozásait jellemezve, zárom fejtegetéseimet. A zsidókérdés nemcsak magyar kérdés, hanem égető világkérdés is, amely becsületes és alapos megoldásra vár. Súlyosan nehezedik a zsidó népre Isten átka, de Izrael is súlyosan nehezedik, mint átok és teher a keresztény népekre. A Biblia megmutatja a megoldást, még pedig Izrael első és legnagyobb prófétájának Mózesnek a szavaiban: „És ha minden átok rád száll és ha Te a szívedben azt megbánod és megtérsz a Te Uradhoz, ha Te az Ő szavának engedelmeskedsz, akkor az Úr a Te fogságodon fordít, megkönyörül rajtad és újra összegyűjt minden népek közül, ahová az Úr Téged széjjel szórt és elhoz Téged egy országba, amelyet atyáid laktak és azt Te beveszed és ez Neked jót fog tenni és többen lesztek, mint az atyáid. És az Úr a Te szívedet és a Te utódaidnak szívét meg fogja sebezni, hogy szeressed a Te teljes szívedből és lelkedből az Urat és Te meg fogsz térni és a szív szavának engedelmeskedsz”. (V.

30, 1—18.)

Izraelnek újra egybe kell gyűlnie, egy nemzeti államot kell alkotnia, meg kell térnie az Üdvözítőhöz és mint külön népnek, be kell lépnie a keresztény kultúrába. Most átokban él és ameddig így él, átok lesz és nem is lehet más.

(Fordította: Bosnyák Zoltán)

(Megjelent: az Új Magyarság, 1937. dec. 25. számában)